

Dimensió 4. Despesa en benestar social per part dels consells insulars i pressupostari sobre el total pressupostat. Pressupost Conselleria de Salut, Família i Benestar Social

Despesa per Consell Insular

El desplegament normatiu de les previsions constitucionals i estatutàries que afecten els consells insulars es duu a terme fonamentalment a la Llei 7/85 de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, i a la Llei 8/2000 de 27 d'octubre, de consells insulars, aquesta darrera del Parlament de les Illes Balears.

Aquesta darrera Llei, després d'afirmar amb caràcter general que correspon als consells insulars el govern, l'administració i la representació respectiva de les illes de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera i illes adjacents, indica que els Consell Insulars són institucions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i al mateix temps administracions locals.

Així, com a institucions autonòmiques, tenen la iniciativa legislativa en el Parlament, desenvolupen i exerceixen les competències de la Comunitat Autònoma que els siguin atribuïdes, col·laboren en el desenvolupament dels acords del Govern Balear i n'assumeixen la representació institucional ordinària a cada illa.

Com a entitats locals, els correspon bàsicament: la coordinació dels serveis municipals per garantir-ne la prestació integral i adequada; l'assistència i la cooperació jurídica, econòmica i tècnica amb els ajuntaments; la prestació de serveis públics de caràcter municipal (quan els ajuntaments no ho poden fer per manca de recursos) i supramunicipal i, en general, el foment i l'administració dels interessos peculiars de l'illa.

Cal tenir en compte, que sota el títol de Despesa per Consell insular es presenta les quantitats de doblers que han destinat en els seus pressuposts en despesa social cadascun dels Consell Insulars de les Illes Balears. Les dades no són homogènies, ja que cada Consell decideix allò que destina a cada partida pressupostària, de manera que la despesa en afers socials pot comptar amb un apartat exclusiu o no fer-ho i pot incloure programes pressupostaris molt diferents al seu si.

Despesa de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social

Exerceix competències en l'àmbit de l'atenció a la dependència, la defensa dels drets dels menors, la implantació de mesures de promoció i suport a les famílies i unitats de convivència, l'atenció i aplicació d'accions i programes que facilitin la reinserció social dels menors infractors, la defensa de les polítiques d'igualtat entre dones i homes, i l'elaboració de normativa relativa als àmbits esmentats.

L'estructura i competències de la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial són les següents:

- Atenció i suport a persones en situació de dependència, a persones amb discapacitat, a persones majors i a altres col·lectius en situació de risc; prestacions econòmiques; autorització, registre i inspecció de serveis i centres de serveis socials.
- Defensa i promoció dels drets dels menors; queixes sobre situacions d'amenaça i de vulneració de drets.
- Aplicació de mesures de justícia juvenil; ordenació de la protecció de menors; polítiques de promoció i suport a les famílies i unitats de convivència; reinserció social.
- Planificació de la política d'afers socials; elaboració de normativa, avaluacions de plans i programes d'afers socials; registre, autorització i inspecció de serveis i centres socials d'àmbit autonòmic; ordenació i gestió del Registre Central de Serveis Socials d'àmbit autonòmic; coordinació amb les direccions generals de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma en matèria d'elaboració, seguiment i avaluació dels plans sectorials d'afers socials d'àmbit autonòmic; gestió dels expedients de la renda mínima d'inserció, el Pla d'Atenció a la Població d'Ètnia Gitana i el Pla Concertat de Prestacions Bàsiques.

- Centre Base per a les persones amb discapacitat i dependència

És una unitat tècnica administrativa, adscrita a la Direcció General d'Atenció a la Dependència, de la Conselleria d'Affers Socials, Promoció i Immigració. Sota la direcció d'un/a director/a desenvolupa les seves funcions mitjançant una xarxa territorial d'oficines per tal d'apropar els serveis a la ciutadania.

Les funcions es divideixen en cinc àrees d'actuació bàsiques:

a) *Àrea de reconeixement de la discapacitat i de la dependència.*

D'acord amb el Reial decret 1971/1999, de 23 de desembre, s'ocupa de valorar i reconèixer el grau de discapacitat, la necessitat de concurs d'una tercera persona i les dificultats de mobilitat d'aquelles persones que pateixen patologies físiques, psíquiques i/o sensorials per les quals tenguin disminuïdes les possibilitats d'integració educativa, laboral o social, amb l'objectiu de garantir els seus drets de gaudir dels serveis, les prestacions, etc, que estableixen les administracions i altres institucions per a les persones amb discapacitat.

També duu a terme l'exploració, la valoració i el reconeixement de la situació de dependència als infants de 0 a 6 anys, d'acord amb la Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència.

b) *Àrea de tractaments de fisioteràpia per adults.*

S'imparteixen sessions de fisioteràpia per a persones adultes discapacitades amb greus problemes físics crònics que siguin derivades pels tècnics metges dels nostres equips de valoració.

c) *Àrea d'atenció precoç a infants de 0 a 6 anys.*

El servei d'atenció precoç té la funció de detectar els infants que presenten qualsevol tipus de trastorn en el desenvolupament psicomotriu o que tinguin risc de patir-ne, donar-los tractament i, si n'és el cas, derivar-los al més aviat possible, per potenciar-ne al màxim les capacitats i el benestar.

d) *Àrea d'integració laboral.*

Duu a terme l'avaluació i l'orientació sociolaboral i professional per integrar en el món laboral les persones amb discapacitat.

e) *Àrea d'estudi, formació, conscienciació, divulgació de les necessitats, els recursos, les accions, etc., en relació amb el col·lectiu de les persones discapacitades.*

Totes les unitats funcionals són, a més, oficines d'informació i de registre i recepció de documentació sobre els serveis i les prestacions que són competència de la Direcció General d'Atenció a la Dependència.

Els programes:

Pensions no contributives (invalidesa i jubilació)

Les pensions no contributives d'invalidesa i jubilació asseguren a tots els ciutadans i ciutadanes (sempre i quan compleixin uns requisits) en edat de jubilació o majors d'edat amb una invalidesa declarada, i que no poden gaudir d'una pensió contributiva de la Seguretat Social, que puguin rebre una prestació encaminada a atendre les necessitats bàsiques de subsistència.

Normativa reguladora:

1. RD 357/1991, de 15 de març (BOE 69 de 21/3) que regula les pensions no contributives de la Seguretat Social.
2. RDL 1/1994, de 20 de juny (BOE del 29/6), text refós de la Llei general de la seguretat social.
3. Circulars 10/1/93 i 17/1/95 de 28/7 i 20/11 respectivament, per les que s'estableixen el procediment de gestió de les pensions de jubilació i invalidesa de la Seguretat Social en la seva modalitat no contributiva.
4. RD 2.153/1996 de 27 de setembre (BOE del 22/10), sobre transferència de l'Institut Nacional de Serveis Socials (INSERSO) a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
5. Decret 21/1997, de 7 de febrer (BOIB de 25/2), pel qual es designa a l'Institut Balear d'Afers Socials (IBAS) la gestió de les pensions no contributives de la Seguretat Social.
6. RD 118/1998, de 30 de gener (BOE de 18/2), modificació del RD 357/1991 de 15 de març

Fons d'Assistència Social

Prestació econòmica de subsistència destinada a cobrir les necessitats bàsiques. Les persones beneficiàries són aquelles que tenen atorgada la titularitat de la pensió del Fons d'Assistència Social, per vellesa o malaltia, i que segueixen reunint els requisits exigits en el moment de la seva concessió.

Normativa reguladora:

1. Llei 45/69 (Prefectura de l'Estat), de 21 de juliol de 1960(BOE de 23/7/1960), de creació dels Fons Nacionals per a l'aplicació social de l'impost i de l'estalvi.
2. RD 2.620/1981, de 24 de juliol de Presidència del Govern (BOE 266 del 6/11/1981) , que regula les pensions del Fons Nacional d'Assistència Social.
3. RD. Llei 5/1992, de 21 de juliol (BOE, de 23/7/92), pel qual se suprimeixen les pensions assistencials.
4. DECRET 21/1997, de 7 de febrer (BOIB de 25/2) pel qual s'assigna a l' Institut Balear d'Afers Socials - IBAS, la gestió de les pensions derivades de l' extingit Fons d'Assistència Social (FAS).
5. RD. Llei 3/1989, de 31 de març, de mesures addicionals de caràcter social.

Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI)

Les diferents prestacions que continuen en vigor en la LISMI (Llei d'Integració Social del Minusvàlid) asseguren a tots els ciutadans i les ciutadanes en situació d'invalidesa i en estat de necessitat una prestació encaminada a atendre les necessitats bàsiques de subsistència en els següents aspectes:

1. L'assistència sanitària cobreix les despeses sanitàries i farmacèutiques de les persones beneficiàries que no tinguin dret com a titular o beneficiària, a aquesta prestació de la Seguretat Social per altre concepte.
2. Les despeses de transport és una prestació econòmica de caràcter periòdic

destinat a atendre les despeses originades per desplaçaments fora del domicili habitual d'aquelles persones en minusvalidesa que, per raó de la seva situació de discapacitat, tenguin dificultats greus per utilitzar transports col·lectius.

Normativa reguladora:

1. Llei 13/1982 de 7 d'abril (BOE del 30/4), per la qual es crea la Llei d'integració social del minusvàlid.
2. RD 383/1984 de l'1 de febrer (BOE del 27/2), per la qual s'estableix i regula el sistema especial de prestacions socials i econòmiques de la Llei 13/82 de 7 d'abril.
3. OM de 8 de març (BOE del 16/3), que estableix el barem per a determinar el grau de minusvalidesa i la valoració de diferents situacions exigides per a tenir dret a les prestacions i subsidis previstos en el RD 383/1984 de l'1 de febrer.
4. OM de 13 de març (BOE del 22/3), per la qual s'estableixen les normes d'aplicació de es prestacions socials i econòmiques regulades pel RD 383/1984 de l'1 de febrer.
5. CIRCULAR 11/1/1993 del 4 d'agost (INSERSO), que estableix el procediment de gestió de les prestacions socials i econòmiques regulades pel RD 383/1984 de l'1 de febrer.
6. RD 2.153/1996 del 27 de setembre (BOE del 22/10), sobre el traspàs de funcions i serveis de la Seguretat Social a la CAIB en matèria encomanada a l' Institut Nacional de Serveis Socials (INSERSO).
7. RESOLUCIÓ de 28 d'abril 1997 de l' INSTITUT DE MIGRACIONS I SERVEIS SOCIALS - IMSERSO, per la qual es regula la gestió pressupostària, comptable, procediments de nòmines, etc., de les prestacions de la LISMI.

Targeta bàsica

Consisteix en ajudes per adquirir productes de primera necessitat destinats a persones residents en les Illes Balears. Podran sol·licitar aquesta targeta les persones que siguin perceptores d'una pensió no contributiva, dels Fons d'Assistència Social (FAS) o de la Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI) i les persones físiques de més de 65 anys o amb un grau discapacitat igual o superior al 65%.

Normativa reguladora:

1. Resolució de la Consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 26 de juny de 2008 per la qual s'aprova la convocatòria d'ajuts per adquirir productes de primera necessitat per a l'any 2008 (Butlletí Oficial de les Illes Balears núm. 93, de 3 de juliol de 2008).

Bonus infància

Prestació econòmica per fill o filla a càrrec, destinada a afavorir la conciliació entre la vida personal, familiar i laboral, mitjançant la targeta "bonus d'infància" per infants de 0 a 3 anys, matriculats a guarderies o escoles públiques o privades.

Normativa reguladora:

1. Resolució de la consellera de Presidència i Esports de 22 de desembre de 2006, per la qual s'aprova la convocatòria de prestacions públiques per fill/a a càrrec destinades a afavorir la conciliació de la vida laboral i familiar mitjançant la targeta "Bonus d'infància", per a infants de 0 a 3 anys, corresponent a l'exercici pressupostari de l'any 2006. (BOIB núm. 187 de 28-12-06).

Ajudes al lloguer

Complement de pensió que té per finalitat ajudar a sufragar una part de les despeses de lloguer a les persones perceptores de pensions no contributives que són titulars, en qualitat d'arrendatàries, del contracte de lloguer de l'habitatge on resideixen de forma habitual.

Normativa reguladora:

1. Llei 42/2006, de 28 de desembre, de Pressuposts Generals de l'estat per a l'any 2007.
2. Real Decret 1400/2007, de 29 d'octubre, pel que s'estableixen les normes per al reconeixement del complement als titulars de pensió de jubilació o invalidesa de la Seguretat Social, a la seva modalitat no contributiva, que resideixin a una vivenda llogada, que té com objecte establir les normes necessàries per al reconeixement, tramitació i pagament d'aquest complement anual de pensió.

Renda Mínima d'Inserció (RMI)

Prestació econòmica dirigida a la cobertura de les despeses bàsiques per a la supervivència. A més es defineixen els plans d'inserció i reinserció social i laboral, mecanisme en el qual s'integren els programes i activitats, l'objectiu dels quals és la inserció social o laboral de les persones destinatàries. Les persones destinatàries són els majors de 25 anys (hi ha excepcions).

Normativa reguladora:

1. Decret 117/2001, de 28 de setembre, pel qual es regula la Renda Mínima d'Inserció (BOIB núm. 120, de 6 d'octubre).

Ajuts d'urgència social

Ajuts destinats a atendre situacions d'urgent necessitat que transitòriament puguin afectar a individus o famílies. Es refereixen a situacions on un individu o família han vist reduïts sobtadament els seus ingressos a causa de la pèrdua d'una feina o la reducció de les prestacions públiques percebudes. Es destinen a cobrir necessitats concretes com ara alimentació, bolquers, allotjament, lloguers, subministraments d'aigua, llum i gas o transport cap als centres educatius.

Normativa reguladora:

1. Llei 4/2009, de l'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears
2. Llei 9/1987 d'11 de febrer, d'acció social que atribueix com a competència dels consells insulars la concessió amb caràcter extraordinari de prestacions econòmiques no periòdiques a persones que es trobin en situació d'extrema necessitat.

Llei de dependència

La *Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència* (BOE 299, de 15-12-2006) que entrà en vigor l'1 de gener de 2007, neix amb l'objectiu de garantir el dret a la promoció de l'autonomia personal i a l'atenció a les persones en situació de dependència, mitjançant la creació d'un **Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència**.

Aquesta llei, estableix un reconeixement legal de la figura de la persona dependent. Aquest reconeixement permet a aquelles persones a qui se'ls reconegui aquesta situació, depenent del grau que se'ls reconegui, podran optar a gaudir d'un conjunt de serveis (atenció diürna o residencial, teleassistència, ajuda a domicili...) i també a ésser beneficiàries de tres tipus de prestacions: la vinculada a un servei, la destinada a la cura en l'entorn familiar i la d'assistència personal.

Normativa reguladora:

2. La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.